

Internationale Commissie voor de
Bescherming van de Schelde

SCHELDE ACTIEPROGRAMMA

INHOUDSOPGAVE

I.	INLEIDING	3
I.1	Algemeen	3
I.2	Beschrijving	4
I.3	Uitgangspunten	6
II.	DOELSTELLINGEN	8
II.1	Korte termijn	8
II.2	Middellange termijn	9
II.3	Lange termijn	10
III.	ACTIES VOOR DE KORTE TERMIJN	11
1.	INDICATOREN	11
1.1	INDICATOREN m.b.t. de WATERKWALITEIT	11
A.	<i>Fysisch-chemische kwaliteitsaspecten</i>	11
A.1.	Homogeen meetnet	11
A.2.	Automatische meetstations	11
B.	<i>Ecologische kwaliteitsaspecten</i>	12
B.1.	Biologisch meetnet	12
B.2.	Mogelijkheden en onmogelijkheden van het ecologisch herstel	12
C.	<i>Kwaliteitsaspecten van de waterbodems</i>	12
1.2	INDICATOREN m.b.t. EMISSIES	13
D.	<i>Economische aspecten</i>	13
E.	<i>Aspecten m.b.t. de industriële verontreiniging</i>	13
E-1.	Grote industriële installaties	13
E-2.	Overige bedrijven	14
F.	<i>Aspecten m.b.t. huishoudelijke verontreiniging</i>	14
F-1.	de rioleringen	14
F-2.	de openbare rioolwaterzuiveringsinstallaties	15
G.	<i>Aspecten m.b.t. de diffuse verontreiniging</i>	16
1.3	EFFECTEN OP DE WATERKWALITEIT VAN DE SCHELDE	16
H.	<i>Relatie emissie - immissie</i>	16

2. UITVOERING	17
<i>I. Acties i.v.m. calamiteuze verontreiniging</i>	17
<i>J. Saneringsprogramma's van de Verdragspartijen</i>	17
1 Emissie reductieprogramma	17
1.1 Lozing van industrieel afvalwater	17
1.2 Lozing van huishoudelijk afvalwater	19
1.3 Lozing afkomstig van diffuse bronnen	21
1.4 Bestrijding van calamiteuze verontreiniging	23
2 Ecologisch herstel en inrichting	23
3 Monitoring	25
4 Onderzoek en ontwikkeling	26
5 Internationale samenwerking	27
6 Informatie en sensibilisering van de bevolking	28
3. COMMUNICATIE EN SAMENWERKING	29
<i>K. Internationale samenwerking</i>	29
<i>L. Onderzoek en ontwikkeling</i>	29
L.1. op het vlak van de relatie "immissie-emissie"	29
L.2. op het vlak van de geografische informatiesystemen	30
<i>M. Informatie en bewustmaking van de bevolking</i>	30
4. GEZAMENLIJKE DOELSTELLINGEN	30
<i>N. Gezamenlijke doelstellingen voor de middellange termijn</i>	30
IV. IMPLEMENTATIE VAN HET ACTIEPROGRAMMA	31

I. INLEIDING

I.1 Algemeen

1) In hun streven de kwaliteit van de Schelde te waarborgen, door zich ervoor in te spannen verdere verontreiniging te voorkomen en de huidige toestand te verbeteren, en met de wens de samenwerking in het desbetreffende stroomgebied in de geest van het Verdrag van Helsinki te versterken, hebben de regeringen van de Franse Republiek, het Waals Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden op 26 april 1994 te Charleville-Mézières het Verdrag inzake de bescherming van de Schelde ondertekend. De regering van het Vlaams Gewest heeft het Verdrag ondertekend op 17 januari 1995. Eén van de taken van de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde (ICBS) betreft «het opstellen, met het oog op hun uitvoering door de Verdragspartijen, elk voor zich, van streefdoelen en van een Actieprogramma dat met name acties bevat, gericht op alle soorten puntbronnen en diffuse bronnen van verontreiniging, teneinde de waterkwaliteit en meer in het algemeen het ecosysteem te behouden en te verbeteren» (artikel 5, lid d).

2) Gelet op het dringende karakter van genoemde taak heeft de ICBS reeds in 1995 - vooruitlopend op haar definitieve installatie per 1 januari 1998 – werkgroepen ingesteld en werd er bij nader inzien voor gekozen eerst van een beperkte beschrijving van de kwaliteit van de Schelde uit te gaan. In 1997 werd haar eerste rapport, «De kwaliteit van de Schelde in 1994», gepubliceerd. Uit dit rapport blijkt dat de Schelde een rivier is met fysische en ecologische kenmerken die haar uniek maken in Europa. Helaas is de Schelde ook één van de meest vervuilde rivieren. De hoge bevolkingsdichtheid, de industrie en intensieve landbouw in het stroomgebied veroorzaken immers een hoge belasting van de waterlopen in het stroomgebied. Het verloop van de opgeloste zuurstof van bron naar monding blijkt aldus bijzonder slecht, de reeds bovenstrooms lage percentages verminderen gevoelig stroomafwaarts en worden uiterst laag tussen Dendermonde en Antwerpen. In dit verband en gelet op de reeds door de Verdragspartijen uitgevoerde acties, in de vorm van meerjarenprogramma's waarvan de aanpassing tijdens hun uitvoering nauwelijks mogelijk noch zelfs wenselijk is, wordt door de ICBS dit eerste Schelde Actieprogramma voorgesteld.

3) Dit Schelde Actieprogramma omvat drie termijnen: de korte termijn tot eind 2003, de middellange termijn tot 2013 en de lange termijn tot en met 2025. Na afloop van elke termijn, wordt het bijgesteld teneinde nieuwe doelstellingen voor de korte, middellange en lange termijn vast te leggen, rekening houdend met de bereikte resultaten, de voortgang in de visievorming en met de kennisvergroting.

4) Hierbij komt ook één van de voornaamste taken van de ICBS naar voren, die erin bestaat de informatie-uitwisseling en het onderzoek naar in de toekomst te ondernemen acties te bevorderen. Daarom voorziet het Actieprogramma reeds op korte termijn in het operationeel maken van het homogeen meetnet en zal het bij de aanvang van de middellange termijn gemeenschappelijke doelstellingen omvatten. Dit Actieprogramma zal regelmatig worden geëvalueerd en meer bepaald op het einde van de korte termijn. Alsdan zal een volledige herziening ervan plaatsvinden om de acties beter onderling af te stemmen en het gemeenschappelijke en geharmoniseerde karakter ervan te versterken. Het Schelde Actieprogramma zal derhalve inspirerend werken op toekomstige investeringsprogramma's van de afzonderlijke Verdragspartijen.

5) Na de inleiding en beschrijving van de huidige situatie (paragraaf I.2) worden in paragraaf I.3 de Uitgangspunten van het Schelde Actieprogramma geschetst. In hoofdstuk II worden de doelstellingen voor de korte, middellange en lange termijn beschreven. De acties op korte termijn worden in hoofdstuk III opgenomen. In hoofdstuk IV tenslotte, wordt de implementatie ervan beschreven.

I.2 Beschrijving

6) De Schelde en haar zijrivieren vormen een complex riviersysteem dat in het rapport "De kwaliteit van de Schelde in 1994" beschreven wordt. In dit riviersysteem spelen de volgende natuurlijke en menselijke factoren een overwegende rol.

7) Onder de natuurlijke factoren kunnen worden vermeld:

- de Schelde en haar zijrivieren zijn laaglandwaterlopen met geringe stroomsnelheden en een niveauverschil van slechts 100 meter tussen de bron en de monding
- vanaf Gent is de invloed van het getij merkbaar
- een omvangrijk tussengebied dat een zoetwater-, brakwater- en, stroomafwaarts van Antwerpen, zoutwatergebied omvat
- het estuarium omvat zandplaten, slikken, schorren en ondiep watergebieden van geomorfologisch en ecologisch uitzonderlijk belang

8) Onder de menselijke factoren kunnen worden vermeld:

- de toename van de bevolking en derhalve van de bevolkingsdichtheid. In het Schelde stroomgebied wonen meer dan 10 miljoen mensen. De gemiddelde dichtheid over het gehele stroomgebied van de Schelde bedraagt 477 inwoners/km², de hoogste dichtheid in Europa, bijna het vijfvoudige van de gemiddelde bevolkingsdichtheid in de Europese Unie
- de aanwezigheid van omvangrijke industriële activiteiten waarbij grote hoeveelheden afvalwater van sterk variërende samenstelling ontstaan

- het bestaan van een intensieve landbouw en veeteelt
- ten behoeve van de binnenscheepvaart is er door de eeuwen heen een omvangrijk stelsel van kanalen en gekanaliseerde trajecten van de Schelde en haar zijrivieren aangelegd en verbeterd. In veel gevallen verdwenen daarbij de natuurlijke waterlopen. De waterhuishoudkundige infrastructuur is hierdoor erg kunstmatig geworden

9) Door deze kenmerken en het intensieve gebruik dat van haar wordt gemaakt, is de Schelde een kwetsbare rivier geworden.

10) Vanouds werd de Schelde, zoals vele andere rivieren, beschouwd als een afvoerkanaal voor bijna alle lozingen en doordat de mens alleen baten op korte termijn nastreefde werd geen rekening gehouden met nadelige effecten op de lange termijn voor de eigen leefomgeving en de duurzame ontwikkeling van de Schelde. In het rapport "De kwaliteit van de Schelde in 1994" wordt op de daaruit resulterende slechte fysisch-chemische kwaliteit gewezen, die in stroomafwaartse richting gaat van slecht tot zeer slecht. Uit de schommelingen van de biotische index die van een gemiddelde kwaliteit bovenstrooms naar een soms uiterst slechte, abiotische kwaliteit benedenstrooms overgaat blijkt eveneens dat de biologische kwaliteit van de Schelde nog te veel te wensen over laat.

11) Ondanks plaatselijke vooruitgang in de afgelopen jaren blijft de huidige situatie van de Schelde vooral gekenmerkt door een omvangrijke klassieke verontreiniging (hoge gehalten aan zuurstofbindende stoffen en nutriënten stikstof en fosfor). Dit resulteert, voor een groot deel van de Schelde, in een lage concentratie aan opgeloste zuurstof. Slechts in het mariene gedeelte van het Schelde-estuarium, de Westerschelde, liggen de concentraties opgeloste zuurstof hoger, voornamelijk als gevolg van de getijdenwerking.

12) In de voorgaande beschrijving is uitgegaan van het rapport «De kwaliteit van de Schelde in 1994» waarin enkel de kwaliteit voor 18 stoffen/parameters is onderzocht. Tijdens de korte termijn zal de bevoegde werkgroep een uitbreiding van het homogeen meetnet tot andere stoffen voorstellen, met bepaling van de parameters, de compartimenten, de meetpunten en de meetfrequenties. Onderlinge intercalibratie zal moeten worden verricht.

13) Ondanks de sterke menselijke, maatschappelijke, economische en fysische randvoorwaarden, die voor de Schelde bepalend zijn, hebben de Verdragspartijen dan ook besloten hun acties af te stemmen met het oog op de veiligstelling van dit uniek erfgoed voor de toekomstige generaties. Dit streven vormt het uitgangspunt van het voorliggende Schelde Actieprogramma.

I.3 Uitgangspunten

14) Het Schelde Actieprogramma is gebaseerd op de algemene doelstelling de kwaliteit van de Schelde te behouden en te verbeteren en toekomstige verontreinigingen te voorkomen. Op lange termijn wordt gestreefd naar een overgang van afzonderlijke visies en actieprogramma's van de Verdragspartijen naar een gezamenlijke visie waarin waterbeheer op stroomgebiedsniveau en duurzame ontwikkeling centrale thema's vormen. Met de gemeenschappelijke en specifieke belangen van elke Verdragspartij zal echter rekening worden gehouden in de geest van goed nabuurschap, zoals vooropgesteld in het Verdrag.

15) Het Schelde Actieprogramma houdt zowel rekening met de door elke Verdragspartij uitgevoerde programma's en acties als met bestaande wettelijke verplichtingen en met name, met de Europese richtlijnen inzake de bescherming van het water die door de verschillende Verdragspartijen in het interne recht zijn omgezet. De Verdragspartijen hebben zich in hun gedachtenvorming eveneens laten leiden door andere processen waaraan zij zich aangesloten hebben, onder meer de besluiten en aanbevelingen op grond van het Verdrag van Parijs tot bescherming van het mariene milieu in het Noord-Oosten van de Atlantische Oceaan (OSPAR) en ter reductie van de vrachten naar de Noordzee. Tenslotte heeft de Commissie rekening gehouden met de ontwerp-richtlijn van de Europese Raad tot vaststelling van een kader voor een communautair waterbeleid.

Na de inwerkingtreding van deze richtlijn, zal de noodzaak tot aanpassing van het Schelde Actieprogramma worden onderzocht.

16) Bij hun handelen laten de Verdragspartijen zich leiden door de volgende beginselen: het voorzorgsbeginsel, het beginsel van preventie door toepassing van schone technologie en een brongerichte aanpak en tenslotte het principe «de vervuiler betaalt».

17) Het Schelde Actieprogramma zal zowel naar de letter als naar de geest rekening houden met artikel 3, lid 3, van het Verdrag: «De Verdragsluitende partijen handelen op vergelijkbare wijze in het gehele stroomgebied, teneinde verstoring van de mededinging te voorkomen». De verbetering van de kwaliteit van de Schelde vereist immers belangrijke inspanningen die voor de inwoners alleen aanvaardbaar zijn indien deze ervan overtuigd zijn dat het om een gezamenlijke aanpak gaat waarbij de inspanningen redelijk verdeeld zijn over de verschillende betrokken partijen. De bepalingen van het Verdrag doen overigens geen afbreuk aan het recht van de Verdragspartijen om afzonderlijk of gezamenlijk strengere maatregelen aan te nemen en toe te passen dan die uit hoofde van het Verdrag (artikel 3, lid 7).

18) Omdat de huidige situatie bij elke Verdragspartij anders is en harmonisatie tijd kost, is besloten om in dit Schelde Actieprogramma de volgende inhoud te geven aan de drie onderscheiden termijnen:

- de korte termijn tot 2003:

Voor deze termijn hebben de Verdragspartijen al programma's, acties en financiële middelen vastgelegd. De meerwaarde van de samenwerking ligt in de onderlinge afstemming bij de uitvoering van deze programma's en in de gezamenlijke toetsing van de resultaten ervan, met inachtneming van de bevoegdheden van elk der verdragspartijen.

Zo zal de Commissie een interim-evaluatierapport opmaken en een allesomvattend evaluatierapport in 2003. Tevens zal in dat jaar het Schelde Actieprogramma met gezamenlijke concrete doelstellingen voor de middellange termijn worden vastgesteld.

- de middellange termijn tot 2013:

Voor deze periode liggen bij de respectieve Verdragspartijen de programma's nog niet vast, al bestaan er momenteel al wel globale doelstellingen. Tijdens de middellange termijn wordt gestreefd naar de realisatie van de gezamenlijke concrete doelstellingen die tijdens de korte termijn zijn geformuleerd en in het Actieprogramma vastgelegd.

- De lange termijn met de looptijd van één generatie tot 2025:

Voor deze termijn kunnen ambitieuze doelstellingen voor de kwaliteit van de Schelde worden vastgelegd om daadwerkelijk te komen tot een duurzaam gebruik van de Schelde en een reductie van de vrachten naar de Noordzee.

19) Bij deze eerste uitgave van het Actieprogramma worden eveneens acties opgenomen die specifiek zijn voor de Verdragspartijen.

II. DOELSTELLINGEN

II.1 Korte termijn

1) De lozing van ongezuiverd stedelijk afvalwater is een belangrijke oorzaak van de huidige slechte waterkwaliteit. Het rapport "De kwaliteit van de Schelde in 1994" laat zien dat in het stroomgebied het lozen van ongezuiverd afvalwater overeenkomt met een belasting van meer dan 10 miljoen inwoner equivalenten. De doelstellingen en prioriteiten voor de korte termijn bij de Verdragspartijen zijn daarom allereerst gericht op verbetering van de zuurstofhuishouding door bestrijding van de klassieke vervuiling, te weten zuurstofbindende stoffen en nutriënten.

2) De bestaande programma's zijn daarbij o.m. gericht op de implementatie van de EU-richtlijn stedelijk afvalwater.

3) Omdat de bestaande saneringsprogramma's en de daaraan verbonden financiële middelen zeer moeilijk gewijzigd kunnen worden, wordt voor de korte termijn uitgegaan van de saneringsprogramma's met bijhorende financiële middelen zoals die bij de afzonderlijke Verdragspartijen gelden.

4) Om de waterkwaliteit te evalueren, ziet de Commissie erop toe dat de meest geëigende statistische methode voor de gegevens uit het homogeen meetnet voor de kwaliteit van de Schelde, gehanteerd wordt. Door middel van studies en informatie-uitwisseling zal de ICBS nagaan of het relevant is deze evaluatie tot andere stoffen/parameters uit te breiden.

5) Tijdens deze korte termijn zullen concrete gemeenschappelijke doelstellingen voor de middellange termijn worden vastgesteld. Deze doelstellingen hebben betrekking op:

- de waterkwaliteit
- de ecologie, inrichting en herstel

De bescherming tegen hoogwater kan binnen het relevante stroomgebied bestudeerd worden in geval van wijziging van het Verdrag.

Met het oog op de bescherming van de Schelde en in het kader van de activiteiten van de Commissie, informeren de Verdragspartijen elkaar over hun beleid inzake het beheer van de sedimenten van de Schelde en stemmen zij dit beleid naar behoefte op elkaar af.

Ter realisering van deze doelstellingen worden concrete acties geformuleerd die een onderlinge samenhang en een prioritering kennen.

6) In hoofdstuk III worden de concrete acties geformuleerd, gegroepeerd in volgende thema's:

- indicatoren
- uitvoering
- communicatie en samenwerking
- gezamenlijke doelstellingen

Deze acties hebben betrekking op volgende aspecten:

- fysisch-chemische kwaliteit
- ecologische kwaliteit
- kwaliteit van de waterbodem
- financieel-ekonomisch
- industriële verontreiniging
- huishoudelijke verontreiniging
- diffuse verontreiniging
- relatie emissie - immissie
- calamiteuze verontreinigingen
- actieprogramma's bij iedere Partij
- internationale samenwerking
- onderzoek en ontwikkeling
- informatie en bewustmaking van de bevolking
- gezamenlijke doelstellingen voor de middellange termijn

II.2 Middellange termijn

7) Bij de realisatie van de voor de middellange termijn vastgelegde doelstellingen naar aanleiding van het Actieprogramma op korte termijn, wordt de best beschikbare technologie in de lozingsvergunningen opgenomen en voor de reductie van de diffuse bronnen, de toepassing van de " Best Environmental Practice".

8) Het ecologisch herstel van het stroomgebied zal een sterke impuls krijgen. Met name zal de aandacht worden gericht op proefprojecten voor herstel en inrichting van oevers en visfauna.

Met het oog op de bescherming van de Schelde en in het kader van de activiteiten van de Commissie informeren de Verdragspartijen elkaar over hun beleid inzake het beheer van de sedimenten van de Schelde en stemmen zij dit beleid naar behoefte op elkaar af.

9) Voor het volgen van de resultaten van het Schelde Actieprogramma zal het homogene meetnet langzamerhand worden uitgebreid met de relevant geachte stoffen/parameters.

II.3 Lange termijn

10) De hoofddoelstelling voor de lange termijn betreft de realisatie van een duurzame ontwikkeling van het Schelde stroomgebied. Tijdens de middellange termijn worden specifieke acties vastgelegd op basis van de toetsing van de bereikte resultaten.

III. ACTIES VOOR DE KORTE TERMIJN

De acties die gedurende de korte termijn (van 1999 tot 2003) zowel in de schoot van de Commissie als door iedere Verdragspartij afzonderlijk worden ondernomen, kunnen worden ondergebracht in vier hoofdstukken die cyclisch met elkaar verbonden zijn: indicatoren, uitvoering, sensibilisering en doelstellingen. Zo moet dit Schelde Actieprogramma het op de eerste plaats mogelijk maken meer inzicht te krijgen in de **indicatoren** voor de waterkwaliteit, voor de emissies en voor hun onderlinge samenhang in het Schelde Stroomgebied als geheel. Daarnaast **voert** iedere Verdragspartij de eigen saneringsprogramma's en -acties uit. **Communicatie en samenwerking** moet leiden tot een brede aanvaarding van de noodzakelijke inspanningen en, tenslotte, zullen **gezamenlijke doelstellingen** voor de volgende periode, de huidige "middel-lange termijn", worden vastgelegd.

1. INDICATOREN

1.1 INDICATOREN m.b.t. de WATERKWALITEIT

A. Fysisch-chemische kwaliteitsaspecten

A.1. Homogeen meetnet

Teneinde de fysisch-chemische kwaliteit vast te stellen over heel het Schelde stroomgebied; teneinde de bereikte vooruitgang te evalueren, de gegevens te centraliseren, een historisch overzicht van de kwaliteitsmetingen uit te werken en over dit alles aan belangstellenden informatie te kunnen verschaffen,

wordt:

- C 1 a) de exploitatie van het huidig homogeen meetnet voortgezet
- C 2 b) een gegevensbank "Waterkwaliteit van de Schelde" opgezet
- C 3 c) een lijst met prioritaire stoffen voor uitbreiding van het meetnet opgemaakt
- C 4 d) het homogeen meetnet geëvalueerd
- C 5 e) het homogeen meetnet uitgebreid en geoptimaliseerd

A.2. Automatische meetstations

In het kader van de continue monitoring van de waterkwaliteit

- C 6 wordt onderzoek verricht naar de opportuniteit tot toevoeging van de meetresultaten van automatische meetstations in het homogeen meetnet.

B. Ecologische kwaliteitsaspecten

B.1. Biologisch meetnet

In het kader van de vaststelling van de kwaliteit van de ecosystemen en de opvolging van de geboekte kwaliteitsverbetering van deze ecosystemen van de Schelde,

worden:

- C 7** de aspecten m.b.t. flora, watervogels, visstand en macroinvertebraten aan de hand van een inventaris bestudeerd,
- en wordt:
- C 8** een biologisch meetnet opgezet, met een bij alle partijen vergelijkbare meetmethode.

B.2. Mogelijkheden en onmogelijkheden van het ecologisch herstel

Teneinde de acties voor het ecologisch herstel in het Schelde stroomgebied op elkaar af te stemmen, de informatie-uitwisseling tussen de verdragspartijen te verzekeren en een nieuw imago voor de Schelde alsmede een betere kennis van de ecologie van de Schelde te ontwikkelen,

worden:

de lokale, regionale of nationale initiatieven voor het ecologisch herstel van de waterlopen met de mogelijkheden en onmogelijkheden geïnventariseerd, en meer bepaald:

- C 9** a) de bestaande en geplande reservaten
- C 10** b) de lopende projecten
- C 11** c) de beschermingsprogramma's voor de oevers van de rivieren en de bestrijding van de erosie
- C 12** d) de studies over de milieuvriendelijke herinrichting van de waterlopen
- C 13** e) de lopende wetenschappelijke programma's
- C 14** en wordt: een eerste ecologisch actieprogramma voor de Schelde opgemaakt

C. Kwaliteitsaspecten van de waterbodems

In het kader van de regelmatige evaluatie van de kwaliteit van de waterbodems en de verontreinigende baggerspecie

wordt:

- C 15** een meet- en toetsmethode voor de bepaling van de kwaliteit van de waterbodems vastgesteld en wordt tussen de Verdragspartijen informatie uitgewisseld over ieders beleid inzake het beheer van de sedimenten.

Naargelang de behoefte kan een onderlinge afstemming van dit beleid plaatsvinden.

1.2 INDICATOREN m.b.t. EMISSIES

D. Economische aspecten

Teneinde in het kader van de toepassing van het beginsel 'de vervuiler betaalt' de aanslagbasis te evalueren en te vergelijken

worden volgende acties ondernomen:

- C 16 a) een inventaris van de heffingssystemen voor lozing van afvalwater
- C 17 b) een raming van de geïnde bedragen voor een bepaald referentiejaar
- c) een raming voor een bepaald referentiejaar, van het geïnvesteerde bedrag voor de sanering van de lozingen van:
 - C 18 • de agglomeraties (rioleringsstelsels en zuiveringsinstallaties)
 - en in de mate van het mogelijke van
 - C 19 • de industrieën
 - C 20 • de diffuse bronnen
- C 21 d) een lijst en de raming van de investeringsprogramma's voor de korte termijn

E. Aspecten m.b.t. de industriële verontreiniging

E-1. Grote industriële installaties

Teneinde een inzicht te verkrijgen van de jaarlijkse emissie in het Scheldebekken door de relevante industriële puntlozingen van de grote installaties,

- wordt onder de grote industriële installaties verstaan, die bedrijven die verantwoordelijk zijn voor 90% van de industriële emissies op het oppervlaktewater
- en worden volgende acties ondernomen, m.b.t.:

a) Inventarisatie van de emissies:

- C 22 - de opmaak van een inventaris van de door de grote industriële installaties geloosde vuilvrachten respectievelijk voor de lozingen rechtstreeks in het oppervlaktewater en de lozingen in de riolering
- C 23 - de bepaling, op basis van deze inventaris, van de gegevens betreffende de geloosde vuilvrachten in het Scheldebekken

b) de regelgeving:

- C 24 - de opmaak van een inventaris per deelstroombekken van de soorten van lozingsvergunningen
- C 25 - de vergelijking van de belangrijkste bepalingen van deze vergunningen
- C 26 - een regelmatig onderzoek van de lozingsvergunningen voor de gevaarlijke stoffen zoals voorzien in de Europese regelgeving

- c) de uitgevoerde acties in de periode 1994-1998:
- C 27 - de opmaak van een lijst van de belangrijke zuiveringsinstallaties die in de periode 1995 t/m 1998 in bedrijf zijn genomen of in belangrijke mate zijn verbeterd
- d) de toepassing van de best beschikbare technologieën en/of schone technieken:
- C 28 - de uitwisseling van informatie tussen de Verdragspartijen over de “best beschikbare technologie “ en de “schone techniek” en over hun toepassingen
- e) de thermische verontreiniging:
- C 29 - de opmaak van de lijst van de relevante warmtelozingen

E-2. Overige bedrijven

Om een globaal beeld te verkrijgen van de industriële lozingen, ook van deze die afkomstig zijn van de bedrijven die niet bedoeld zijn in punt E-1 hierboven, wordt, met betrekking tot:

- a) inventarisatie van de emissies:
- C 30 - een raming opgemaakt per deelstroomgebied van de geloosde vrachten, zowel rechtstreeks in het oppervlaktewater als in de riolering
- b) de uitgevoerde saneringen in de periode 1994-1998:
- C 31 - door iedere Verdragspartij afzonderlijk, een globale raming opgemaakt per deelstroomgebied van het effect van de in de periode 1994 t/m 1998 bij deze industriële bedrijven uitgevoerde saneringsmaatregelen
- c) de “best beschikbare technologie “ en/of “schone techniek”
- C 32 - tussen de Verdragspartijen relevante informatie uitgewisseld

F. Aspecten m.b.t. huishoudelijke verontreiniging

Teneinde binnen de Verdragspartijen over geharmoniseerde informatie te beschikken over de uitvoering van de maatregelen m.b.t. de zuivering van het stedelijk afvalwater (o.m. in het kader van de Europese Richtlijn 91/271 - de zgn. richtlijn zuivering stedelijk afvalwater) worden m.b.t. de openbare waterzuiveringsinfrastructuur (rioleringen en waterzuiveringsinstallaties) de volgende initiatieven genomen.

F-1. de rioleringen

- a) m.b.t. de regelgeving en de stand van uitvoering: wordt: een synthese opgemaakt van de vigerende wetgeving en stand van de uitvoering bij de Verdragspartijen betreffende:

- C 33 - de aanleg van de rioleringen en collectoren
- C 34 - de aansluitingsgraad van de woningen
- C 35 - het beheer van het stedelijk regenwater (beheersing van de afvoer aan de bron, retentiebekkens, werking van onweerbekkens, overstorten)
- C 36 - de inventaris van de bestaande rioleringsstelsels
- C 37 - de raming van het gedeelte van de vuilvracht in de riolering dat niet aangesloten is op een zuiveringsinstallatie
- C 38 - de evolutie van de technologie inzake de rioleringsystemen waarover de Verdragspartijen elkaar regelmatig zullen informeren

b) m.b.t. de uitgevoerde acties in de periode 1994-1998:
wordt:

- C 40 een algemene beschrijving opgemaakt van de in de periode 1994 t/m 1998 uitgevoerde acties voor de inzameling van het stedelijk afvalwater.

F-2. de openbare rioolwaterzuiveringsinstallaties

a) m.b.t. de regelgeving en de stand van uitvoering:
wordt:

een synthese opgemaakt van de vigerende wetgeving en stand van uitvoering bij de Verdragspartijen betreffende:

- C 41 - de emissienormen
- C 42 - de normen inzake de behandeling van regenwater
- C 43 - de toegepaste zuiveringsprocedures
- C 44 - voor de installaties met een capaciteit groter dan 10.000 inwoners-equivalent, de lijst van de eind 1997 effectief in bedrijf zijnde installaties, met hun behandelingsgraad, het zuiveringsrendement en de hoeveelheid geproduceerd slib
- C 45 - de totale zuiveringscapaciteit van installaties met een capaciteit lager dan 10.000 inwoners-equivalent en van de individuele zuiveringsinstallaties
- C 46 - de in- en uitgaande vuilvrachten van de zuiveringsinstallaties
- C 47 - de toepassing van de Europese richtlijn inzake de behandeling van stedelijk afvalwater (91/271/EEG)

b) m.b.t. de uitgevoerde acties in de periode 1994-1998:
wordt:

- C 48 een overzicht opgesteld van de in de periode 1994 t/m 1998 in bedrijf genomen zuiveringsinstallaties, zowel nieuwe als gerenoveerde installaties

G. Aspecten m.b.t. de diffuse verontreiniging

Teneinde voor het geheel van het Scheldebekken meer inzicht te verwerven in de gevolgen van de diffuse verontreiniging op de waterkwaliteit en te komen tot efficiënte maatregelen ter vermindering van deze bronnen met het oog op een duurzame ontwikkeling, worden volgende initiatieven genomen:

a) m.b.t. de regelgeving en de stand van uitvoering:

er wordt een synthese opgemaakt van de vigerende wetgeving en de stand van uitvoering bij de Verdragspartijen, betreffende:

- C 49 - de sanering van de woningen die niet op het rioleringsnet zijn aangesloten
- C 50 - de vermindering van de uit de landbouw voortkomende verontreiniging door afspoeling en uitspoeling
- C 51 - de binnenscheepvaart, beroeps- en pleziervaart
- C 52 - de sanering van de recreatiegebieden
- C 53 - de toepassing van de "Best Environmental Practice"

b) m.b.t. de uitgevoerde acties in de periode 1994-1998:

er wordt een beschrijving opgemaakt van de in de periode 1994 t/m 1998 uitgevoerde acties ter vermindering van de diffuse verontreiniging, meer bepaald betreffende:

- C 54 - de beheersplannen voor de veeteelteffluenten
- C 55 - de goede landbouwpraktijken
- C 56 - de emissies uit de scheepvaart
- C 57 - de havenactiviteiten.

- C 58 c) door de Verdragspartijen wordt informatie uitgewisseld over de gebruikte methodieken voor de kwantificering van de diffuse verontreinigingen en worden de respectieve resultaten met elkaar vergeleken.

1.3 EFFECTEN OP DE WATERKWALITEIT VAN DE SCHELDE

H. Relatie emissie - immissie

Teneinde de waterkwaliteitsverbetering van de Schelde op te volgen:
worden:

- C 59 de effecten van de acties voor de vermindering van de emissies op de waterkwaliteit bestudeerd en geëvalueerd.

2. UITVOERING

I. Acties i.v.m. calamiteuze verontreiniging

Teneinde snel te kunnen optreden bij een calamiteuze verontreiniging en mogelijke uitbreiding van de schade te voorkomen:

wordt:

- C 60 a) de afgestemde waarschuwingsprocedure voortgezet
- C 61 b) een inventaris opgesteld van mogelijke bronnen van calamiteuze verontreiniging (uitvoering van de SEVESO-richtlijnen)
- C 62 c) een inventaris opgesteld van de maatregelen voor het voorkomen en bestrijden van deze calamiteuze verontreinigingen, met uitzondering van de individuele vergunningen en toelatingen van de bedrijven

J. Saneringsprogramma's van de Verdragspartijen

Hieronder zijn de specifieke acties en programma's vermeld, die bij elke Verdragspartij reeds in uitvoering of voor de korte termijn (tot 2003) gepland zijn.

Deze acties werden gegroepeerd in volgende hoofdstukken:

- 1 Emissie reductieprogramma*
- 2 Ecologisch herstel en inrichting*
- 3 Monitoring*
- 4 Onderzoek en ontwikkeling*
- 5 Internationale samenwerking*
- 6 Informatie en sensibilisering van de bevolking*

1 Emissie reductieprogramma

1.1 Lozing van industrieel afvalwater

FRANKRIJK

- F1 Bevordering van de schone technologieën, inclusief via sluiting van watercircuits
- F2 Uitbouw van de ophaling en de behandeling van toxisch afval dat tot watervervuiling aanleiding kan geven
- F3 Ontwikkeling van de interne controle van de industriële lozingen

- F4 Follow up van de exploitatie van de belangrijkste industriële waterzuiveringsvoorzieningen

WAALS GEWEST

- W1 De vervanging van de electriciteitscentrale van Baudour door een gasturbine
- W2 Verplichte invoering van economisch verantwoorde BAT bij de nieuwe bedrijven
- W3 Invoering van een gecombineerde milieuvergunning
- W4 Invoering van een interne controle van de lozingen van industrieel afvalwater

VLAAMS GEWEST

- V1 Er wordt een actieprogramma opgemaakt met maatregelen ter uitvoering van de slotverklaring van de Vierde Noordzeeconferentie (MBP 28)
- V2 Er worden emissiereductieprogramma's opgemaakt, geactualiseerd en uitgevoerd voor de prioritairere stoffen van de Derde Noordzeeconferentie, voor PAK's en voor de lijst II stoffen van bijlage 2C van VLAREM I (MBP 29)
- V3 Er worden begeleidings- en subsidieprogramma's opgestart om het invoeren van preventiemaatregelen bij Kleine en Middelgrote Ondernemingen (KMO) te stimuleren (MBP 41)
- V4 Er worden proefprojecten voor integraal ketenbeheer ontwikkeld (MBP 42)
- V5 Er wordt een meerjarenfinancieringsplan voor de uitvoering van het waterzuiveringsbeleid opgemaakt (MBP 54)
- V6 Er wordt een sturend vergunningenbeleid voor de industrie ontwikkeld (MBP 55)

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

- B1 Versterking en voortzetting van de uitvoering van de milieuvergunning
- B2 Uitwerking van vrijwillige afspraken met de industriële sectoren met het oog op de toepassing van de beste technieken onder meer op het niveau van het MKB
- B3 Intensievere controle van de vergunningen onder meer in het kader van het heffingenbeleid inzake het industrieel afvalwater

NEDERLAND

- N1 Afronding van de invoering van de stand der techniek bij de Zeeuwse speerpunt-bedrijven
- N2 Uitwerking van de OSPAR-Sintra verklaring door invoering van schone technologie en hergebruik van afvalwater

1.2 Lozing van huishoudelijk afvalwater

FRANKRIJK

- F5 Vastlegging van de individuele saneringssectoren en van de collectieve saneringssectoren
- F6 Voortzetting van de modernisering van de zuiveringsinstallaties om te komen tot een tertiaire zuivering met een indicatief schema van 200 000 Inw.E. per jaar.
- F7 Rekening houden met fosfor
- F8 Verbetering van de slibbehandelingssystemen
- F9 Voortzetting van het onderzoeksbeleid inzake diagnose van de saneringssystemen
- F10 Voortzetting van het beleid inzake aansluiting van de woningen met de bestaande rioleringsnetten
- F11 Bevordering van de stedelijke voorzieningen ter voorkoming van afspoeling
- F12 Verbetering en uitbreiding van de rioleringsnetten, voor zover de kostprijs hiervan niet te hoog is

WAALS GEWEST

- W5 Modernisering van de installatie te Wasmuel
- W6 De inbedrijfstelling van de zuiveringsinstallatie van La Louvière, Péruwelz en Tournai, Nivelles, Tubize, Braine-l'Alleud, Genappe, Jodoigne, Lessines, Mouscron
- W7 Modernisering van de zuiveringsinstallatie van Waterloo
- W8 Uitwerken en valorisatie via een GIS van algemene gemeentelijke rioleringsplannen
- W9 Opvolging van de zuiveringsinstallaties via exploitatiebalansen en lozingvergunningen

VLAAMS GEWEST

- V7 Uitvoering van het programma voor de versnelde aanleg van gemeentelijke rioleringen (MBP 57)
- V8 Uitvoering van het investeringsprogramma (1999-2003 voor 32 miljard bef.) van de bovengemeentelijke zuiveringsinfrastructuur (MBP 57)

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

- B5 Voortzetting van het plan voor inzameling van afvalwater met het oog op de toevoer ervan in de toekomstige zuiveringsinstallaties
- B6 Uitwerking van het plan tot afscheiding van afvalwater en schoon water, onder meer bij droogte
- B7 Voortzetting van het uitrustingsplan in zuiveringsinstallaties, inclusief vermindering van de eutrofiërende stoffen voor de installatie Noord (1 300 000 i.e)
- B8 Toezicht op het inzamelingsstelsel (lekken, afscheiding van afvalwater en schoon water, werking van de onweersbekkens bij regenweer...)

NEDERLAND

- N3 Opstellen en herziening van gemeentelijke rioleringsplannen
- N4 Het treffen van vuiluitworpreducerende voorzieningen aan de rioleringen, zoals het construeren van bergbezinkbassins, afkoppelen van schoon verhard oppervlak, etc
- N5 Het uitvoeren van projecten voor het aansluiten van verspreide bebouwing op de riolering
- N6 Het uitvoeren van proefprojecten voor het gebruik van Individuele Behandeling Afvalwater (IBA) en het creëren van subsidiemogelijkheden voor particulieren voor de aanschaf van IBA's
- N7 Verlening of herziening van de WVO-aansluitvergunningen van gemeentelijke kernen op AWZI en overstortvergunningen
- N8 Het aanpassen van AWZI's voor N en P vewijdering, uitbreiding en renovatie

1.3 Lozing afkomstig van diffuse bronnen

FRANKRIJK

- F13 Uitbouw van de individuele sanering, in de aangewezen sectoren
- F14 Ophaling van toxische stoffen in verspreide hoeveelheden
- F15 Voortzetting van de aanpassing van de veeteeltgebouwen aan de normen
- F16 Bewustmaking van de landbouwers voor een verantwoorde bemesting

WAALS GEWEST

- W10 Opstellen van een MER voor 12 mogelijke locaties voor de opslag van onderhoudsbaggerspecie
- W11 Regelgeving en toezicht inzake huishoudelijke gasolieopslag
- W12 Regelgeving inzake de lozing van kwik afkomstig van tandartspraktijken
- W13 “Code van goede landbouwpraktijk”
- W14 Acties ter bewustmaking van de overheden (gemeenten, NMBS-spoorwegen, Defensie) inzake gebruik van milieuschadelijke produkten
- W15 Aanwijzing van de brusseliaans zandlaag als kwetsbaar gebied sinds 24 juli 1994 gepaard gaande met een actieprogramma op het gebied van nitraatvruchten afkomstig van de landbouw, alsmede met maatregelen vastgelegd in de “Code van goede landbouwpraktijk”

VLAAMS GEWEST

- V9 Op basis van de evaluatie voorzien in het MAP (Mestactieplan) het mestdecreet en uitvoeringsbesluiten aanpassen (MBP 26)
- V10 Sanering van waterbodems met het oog op ecologisch herstel van watersystemen. (MBP 36)
- V11 Opstellen van een “Code van goede landbouwpraktijk” (MBP 124)

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

- B9 Het opstellen van een balans voor het geheel van de lozingen in water op Brussels niveau (huishoudens, geklasseerde inrichtingen, overige bedrijven, afspoeling, Horeca, kantoren, enz) teneinde de maatregelen te kunnen identificeren ter waarborging op termijn van de preventie aan de bron

- B10 Verontreiniging van grond en indirect van het water : identificering van de knelpunten, toezicht op de pompstations en olietanks, uitwerking van de saneringsplannen...
- B11 Controle van de afzet op de oevers van het zuiveringsslib van rivieren en vijvers
- B12 Code van goede landbouwpraktijk (cfr. EU-richtlijn, nitraten)

NEDERLAND

- N9 Het uitvoeren van de acties van het Meerjarenprogramma Gewasbescherming (MJPG), onder andere gericht op de vermindering van het middelengebruik en de vermindering van emissies naar het oppervlaktewater
- N10 Het uitvoeren van acties op het gebied van mineralen en ammoniak uit de Integrale Notitie (IN) gericht op een beperking van de emissies, onder andere door,
- een uitrijverbod voor dierlijke mest in herfst en winter
 - de verplichting om mest emissie-arm aan te wenden
 - het aanscherpen van de verliesnormen, en de invoering van het Mineralenaangiftesysteem (MINAS) vanaf 1998
- N11 Het reguleren van de emissie van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen naar oppervlaktewater vanuit de agrarische sector via voorgenomen Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren (WVO) Open Teelten
- N12 Trachten te komen tot de realisering van een locatie waar ernstig verontreinigde baggerspecie veilig geborgen en verwerkt kan worden
- N13 Stimuleren van methoden om ernstig verontreinigde baggerspecie te verwerken en de verwerkte specie te hergebruiken
- N14 Vaststellen saneringsnoodzaak en -urgentie en indien nodig saneren van ernstig verontreinigde waterbodems
- N15 Bijdrage leveren aan de ontwikkeling van een nieuw (landelijk) beoordelings-systeem voor de bepaling van de kwaliteit van waterbodems gebaseerd op de resultaten van ecotoxicologische testen
- N16 Gebruik van minder milieubelastende materialen in zowel nieuwbouw als bestaande bouw
- N17 Het toepassen van minder milieubelastende bouwmaterialen : geen loden waterleidingen, daklood en zinken dakgoten

- N18 Het niet meer toepassen van gecreosoteerd of gewolmaniseerd hout in oppervlaktewater
- N19 Onderzoek en proefprojecten naar alternatieven voor het gebruik van koperhoudende aangroeiwerende verven, plaatsen van inzamelstations voor afvalwater en het plaatsen van afvalwatertanks
- N20 Invoering van Bedrijfs Interne Milieuplannen voor schepen
- N21 Gebruik van de handeiding over milieuzorg voor de gemeentelijke havens langs de Westerschelde
- N22 Milieuvriendelijk stralen en conserveren van bruggen en sluizen
- N23 Gebruik van minder milieubelastende hydraulische olie bij sluizen en dienstkringvaartuigen

1.4 Calamiteuze verontreiniging

FRANKRIJK

- F17 Het betrouwbaar maken van de werking van de zuiveringsinstallaties

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

- B13 Voortzetting van de m.e.r., zoniet uitwerking van effectenrapporten met aandacht voor de preventieve maatregelen van het calamiteuze type
- B14 Intensivering van de preventieve maatregelen ter beperking van calamiteiten via opnemng van bijzondere bepalingen in de milieuvergunning
- B15 Versterking van de algemene controles op de rivieren en collectoren met het oog op het opsporen van de vaak voorkomende calamiteuze verontreinigingen

NEDERLAND

- N24 De invoering stand der veiligheidstechniek bij de industrie door opname ervan in de lozingsvergunning

2 Ecologisch herstel en inrichting

FRANKRIJK

- F18 Ontwikkeling van het programma voor ecologisch onderhoud van de rivieren

- F19 Uitvoering van de projecten voor zuivering van de verontreinigde bodems
- F20 Uitwerking van de inrichtings- en beheersschema's van het benedenstroomse Scarpewater en de Leie
- F21 Uitvoering van de riviercontracten (Sensée, Selle, Marque, Jard ...)

WAALS GEWEST

- W16 Uitvoering van de riviercontracten voor Dender, Dijle, Trouille en Grande Honelle
- W17 Oprichting van de natuurparken « Les Hauts Pays », « Scarpe-Escaut » en « Les Collines »
- W18 Aanwijzing en afbakening van biologisch waardevolle gebieden en van bijzondere beschermingsgebieden voor de avifauna
- W19 Aanwijzing en afbakening van natuureservaten en privé-natuurgebieden
- W20 Het opzetten van een eenheid voor visbeheer van de Trouille

VLAAMS GEWEST

- V12 Ecosysteemvisies uitwerken voor bepaalde rivier- en beekvalleien en voor de Natuurlijke Structuur in functie van de beheersplannen (MBP 105)

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

- B16 Voortzetting van het beleid inzake de blauwe hoofdstructuur met het oog op afscheiding van afvalwater en schoon water, het ecologisch herstel van de rivier-vakken en van de moerasgebieden via de grondherinrichting en bijzondere beschermingsmaatregelen.
- B17 Oprichting van natuurparken en ecologisch beheerde reservaten.

NEDERLAND

- N25 Afronding van het Vlaams Nederlandse EU-LIFE project MARS (Marsh Amelioration along the River Scheldt) m.b.t. de verbetering van de schorren in het Schelde estuarium en het formuleren van beleid m.b.t. de slikken en schorren van de Westerschelde (project LAMSOOR)
- N26 De uitvoering van het natuurcompensatieprogramma Westerschelde gedurende de periode 1998/2008, onderdeel van het Verdrag tussen Vlaanderen en Nederland inzake de verruiming van de vaarweg in de Westerschelde

N27 Het door Vlaanderen en Nederland samen ontwikkelen van een lange termijn visie op inrichting en gebruik van het Schelde estuarium gedurende de periode 1998/2000

3 Monitoring

FRANKRIJK

F22 Exploitatie van de kwaliteitsmeetnetten

F23 Uitbouw van het hydrobiologisch kwaliteitsmeetnet

VLAAMSE GEWEST

V13 De bestaande meetnetten en statistisch materiaal verbeteren en aanvullen [fysico-chemisch meetnet, biologisch meetnet, permanente meetstations] (MBP 138)

V14 Het uitwerken van een optimale gegevensstructuur voor milieu (MBP 139)

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

B18 Verbetering van het kwalitatieve en kwantitatieve meetnet van het oppervlaktewater in het BHG

B19 Uitbreiding van het systeem tot de belangrijkste collectoren en tot het binnenkomen/uitgaan van de in aanbouw zijnde zuiveringsinstallaties

B20 Ontwikkeling van het controleproces van de waterbodems (rivieren, plassen, kanalen ...)

NEDERLAND

N28 Project MOVE: Monitoring Verdieping Westerschelde (1998/2006)

N29 Project Monitoring Sieperdaschor

N30 Project Monitoring Rammekenskreek

N31 Routinematig meetnet waterbodems

N32 Routinemeetnet waterkwaliteit (permanent meetnet ter bepaling van de waterhuishoudkundige toestand van Nederland)

4 Onderzoek en ontwikkeling

FRANKRIJK

F24 Ontwikkeling van het onderzoeksprogramma inzake verontreinigde bodems en grond (Bevoegdheidspool)

WAALS GEWEST

W21 Steunprogramma's voor wetenschappelijk onderzoek, ontwikkeling en samenwerking o.m. in het kader van de schone technologieën. Deze programma's voorzien in financiële steun aan bedrijven die als doel hebben de milieu-technologische innovatie te stimuleren.

W22 Studie inzake ecotoxiciteit van het water

W23 Studie van een toetsingsmethode voor de verontreinigende vrachten via het mathematisch model Pegase

VLAAMS GEWEST

V15 Een kwantitatief en kwalitatief reductieprogramma opmaken en uitvoeren voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen (MBP 32)

V16 Een impulsprogramma "Milieugevaarlijke stoffen" opmaken (MBP 37)

V17 De referentietoestand van waterhuishoudkundige systemen bepalen (MBP 51)

V18 Functies en kwaliteitsdoelstellingen toekennen aan de verschillende rivierbekkens (MBP 52)

V19 Onderzoek uitvoeren inzake het terugdringen waterverontreiniging (MBP 56)

V20 Opstellen van een top-tien van waterschadelijke producten (MBP 59)

V21 Verder ontwikkelen en toepassen van technieken voor natuurtechnische milieubouw bij inrichting en beheer van waterlopen (MBP 74)

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

B21 Verbetering van de kennis van de kwaliteit van de rivieren (soorten maatregelen, individuele of collectieve parameters, frekwentie monsternemingen, soorten monsters...)

B22 Ontwikkeling van de studies verbonden aan de heffingen voor afvalwaterlozingen (coëfficiënten aangepast op basis van de ervaringen, gedeeltelijke uitbreiding in functie van individuele saneringsgraad...)

NEDERLAND

- N33 Voor Zeeland worden stofbalansen opgesteld door RWS, RIKZ en het waterschap
- N34 Onderzoek naar de mogelijkheden om de nitraatbelasting in het voorjaar te verminderen
- N35 Evalueren van doorgroeistenen als oeverbescherming van waterlopen
- N36 Retrospectief-project « relatie gebruik - uitspoeling »
- N37 Jaarlijks onderzoek naar de commerciële vissoorten (schol, tong, garnalen, ..) en specifiek onderzoek naar “kraamkamer functie Westerschelde”.
- N38 Onderzoek naar water- en slibstromen teneinde inzicht te verkrijgen in het functioneren van de installaties en in de kwaliteit van het zuiveringslib en effluent en ten behoeve van de bedrijfsvoering. Onderzoek naar procesoptimalisatie door middel van modelleren met SIMBA. Optimalisatiestudie energiegebruik AWZI's
- N39 Onderzoek naar microverontreinigingen in influent, effluent en zuiveringslib. Onderzoek emissies rioleringsstelsels, oplading waterbodem met microverontreinigingen ter plaatse van de overstorten en hemelwaterlozingen. Onderzoek in kader van inventarisatie van emissies van microverontreinigingen op de riolering voor AWZI Ritthem.
- N40 Voortzetting optimalisatie onderzoek slibontwatering AWZI's. Onderzoek naar de mogelijke alternatieven voor de verwerking van zuiveringslib van de Zeeuwsch-Vlaamse waterschappen, slibstrategiestudie.
- N41 Onderzoek naar de mogelijkheden van aansluiten van (historisch) verspreide/geclusterde lozingen in het buitengebied op riolering/zuiveringstechnische werken.
- N42 Ontwikkeling van een methodiek voor « totaal effluent beoordeling » nl. een systeem van biologische toetsen zoals onder meer afbreekbaarheid, toxiciteit, mutageniteit en bioaccumulatie.

5 Internationale samenwerking

VLAAMS GEWEST

- V22 De integratie van milieu in bilaterale acties verzekeren (MBP 170)

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

- B23 Uirtwerking van bilaterale betrekkingen inzake verontreinigingsoverdrachten, bouw van gezamenlijke zuiveringsinstallaties voor het stedelijk afvalwater en uitbetaling van de betreffende kosten (investering en werkingskosten)
- B24 Versterking van het integraal bekkenbeheersbeleid onder meer op het gebied van de zuivering van eutrofiërende stoffen...

NEDERLAND

- N43 Toepassing van REMSSBOT (Regional Environmental Management Support System Based on Telematic). Een door de EU DGXII gesubsidieerd project met infosites voor de Schelderegio.

6 Informatie en sensibilisering van de bevolking

FRANKRIJK

- F25 Ontwikkeling van de internet site voor het Bassin Artois-Picardie (<http://www.eaufrance.tm.fr/aeap/>)
- F26 Terbeschikkingstelling van de milieukwaliteitsgegevens op internet
- F27 Bewustmaking van de bevolking via de riviercontracten
- F28 Publikatie van de resultaten van het « observatoire du prix de l'eau » (waarnemingscentrum voor het watertarief)
- F29 Uitvoering van de landbouwcontracten voor het water
- F30 Partnerships voor het organiseren van tentoonstellingen over water

WAALSE GEWEST

- W24 Sinds 1996, bestaan van een Internet site voor het Directoraat-Generaal Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu (<http://www.rw.be/mrw/dgrne>)
- W25 De burger gevoelig maken voor de leefmilieu-problemen via de riviercontracten (vb. Dender en Dijle)

VLAAMSE GEWEST

- V23 Een organisatiestructuur voor het doelgroepenbeleid uitbouwen (MBP 122)
- V24 Een overlegstructuur op niveau Vlaanderen voor integraal waterbeheer opzetten (MBP 129)

V25 Bekkenoverlegstructuren operationaliseren (MBP 130)

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

B25 Voorlichtingsactie inzake waterbesparing onder meer in het kader van de uitwerking van de heffing op water

B26 Informatie-bewustmaking van het publiek inzake preventie (gebruik van verontreinigende middelen, actie inzake inzameling van klein chemisch afval....

NEDERLAND

N44 Uitgave van diverse informatieve folders o.a. over bestrijding van schadelijke lozingen op de riolering, activiteiten van het waterschap ...

N45 Uitgave van de Schelde Nieuwsbrief, de Westerschelde knipselkrant, beheer Schelde Documentatiesysteem, beheer website op internet (<http://waterland.net/sic/>)

N46 Invoering van het voor 10-14 jarigen ontwikkelde lespakket over de Westerschelde. Ontwikkelen samen met Vlaanderen van een nieuw lespakket over het Schelde estuarium.

3. COMMUNICATIE EN SAMENWERKING

K. Internationale samenwerking

Teneinde de informatieuitwisseling te bevorderen en de technische en wetenschappelijke samenwerking te stimuleren:

wordt of worden:

- C 63 a) informatieuitwisselingsprogramma's tussen de Verdragspartijen opgesteld
- C 64 b) regelmatig wetenschappelijke colloquia, onder meer over de ecologie en de visstand van de Schelde, georganiseerd
- C 65 c) informatie uitgewisseld tussen de Verdragspartijen over de modaliteiten van de implementatie van de internationale regelgeving

L. Onderzoek en ontwikkeling

L.1. op het vlak van de relatie "immissie-emissie"

Teneinde de voortgang van de kwaliteit van de Schelde en van de waterkwaliteit in de deelstroomgebieden te kunnen opvolgen,

- C 66 a) kunnen bij de Verdragspartijen, elk voor wat hun deel betreft, kwaliteitsmodellen worden uitgewerkt en gebruikt
- C 67 b) worden de resultaten van deze werkzaamheden uitgewisseld, met het oog op afstemming van de gebruikte modellen

L.2. op het vlak van de geografische informatiesystemen

Teneinde een voor alle partijen éénduidige kaart van het Scheldebekken op te maken, die geschikt is voor diverse thema's,

- C 68 worden de geografische informatiesystemen die bij de Verdragspartijen in gebruik zijn, op elkaar afgestemd

M. Informatie en bewustmaking van de bevolking

Teneinde de bevolking te informeren over de uitvoering en de resultaten van de saneringsmaatregelen bij de Verdragspartijen, elk voor wat hun grondgebied betreft, en teneinde de bevolking in het algemeen en de doelgroepen in het bijzonder meer bewust te maken voor het waterkwaliteitsaspect,
wordt:

- C 69 a) een extern communicatiebeleid opgezet, binnen het budget van de ICBS
- C 70 b) met het oog op een zo ruim mogelijke verspreiding van de informatie, door de Commissie een internet-site "ICBS" opgezet
- C 71 c) in 2001 het tussentijds evaluatierapport en in 2003 het definitieve evaluatierapport van het Schelde Actieprogramma voor de korte termijn gepubliceerd.

4. GEZAMENLIJKE DOELSTELLINGEN

N. Gezamenlijke doelstellingen voor de middellange termijn

- C 72 *Teneinde in 2003 gezamenlijke en concrete doelstellingen voor de middellange termijn vast te stellen die betrekking hebben op de waterkwaliteit en het ecosysteem van de Schelde, wordt onder andere gebruik gemaakt van de:*
 - a) uit het homogeen meetnet verkregen informatie
 - b) verschillende inventarissen die over de hierboven genoemde indicatoren werden opgemaakt
 - c) evaluatierapporten die in 2001 en 2003 zijn verschenen

IV. IMPLEMENTATIE VAN HET ACTIEPROGRAMMA

1) De ICBS is een internationale organisatie met de bevoegdheid om aanbevelingen te richten tot de Verdragspartijen. Het Schelde Actieprogramma is de vertaling van de eensgezinde wens van de Verdragspartijen om concrete acties uit te voeren. De acties van het Schelde Actieprogramma worden door de Verdragspartijen, elk voor zich op het grondgebied waarvoor zij bevoegd is en op eigen kosten, uitgevoerd. Voor de opstelling en uitvoering van het Schelde Actieprogramma stellen de Verdragspartijen verder binnen de grenzen van de beschikbare middelen fondsen en personeel ter beschikking. Waar dit door de geografische omstandigheden (bij voorbeeld grensoverschrijdende waterlopen) of anderszins nodig of mogelijk is, kunnen de Verdragspartijen bilateraal of multilateraal projecten uitvoeren.

2) Na goedkeuring van het Schelde Actieprogramma door de regeringen van de Verdragspartijen zal de ICBS gedurende de korte termijn een interim-evaluatierapport en een allesomvattend evaluatierapport opstellen, zodat het Actieprogramma waar nodig tijdig kan worden bijgesteld. Deze evaluatierapporten zullen de vorderingen weergeven van de korte termijn acties en zullen een aanzet leveren voor de vervolgacties.

3) Voor de opvolging van het Schelde Actieprogramma wordt door de werkgroep "Waterkwaliteit" en de werkgroep "Emissies" van de Commissie gezamenlijk zorg gedragen.

